

SESSION ORDINAIRE 2025-2026

4 DÉCEMBRE 2025

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**relative au renforcement des financements
des CPAS, dans le cadre de la réforme
des allocations de chômage**

TEXTE ADOPTÉ
par la commission
de la Santé et de l'Aide aux personnes

GEWONE ZITTING 2025-2026

4 DECEMBER 2025

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de versterking van de financiering
van de OCMW's naar aanleiding van de hervorming
van de werkloosheidsuitkeringen**

TEKST AANGENOMEN
door de commissie
voor de Gezondheid en Bijstand aan personen

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative au renforcement des financements des CPAS, dans le cadre de la réforme des allocations de chômage

L'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune,

Vu la Déclaration universelle des droits de l'homme, les articles 23 et 25, qui garantissent les droits au travail et à la sécurité sociale;

Vu le Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, ratifié le 21 avril 1983 par la Belgique, les articles 6, 7 et 9, relatifs aux droits du travail et à la sécurité sociale;

Vu la Charte sociale européenne révisée, ratifiée le 2 mars 2004 par la Belgique, les articles 12 et 13, relatifs aux droits à la sécurité sociale et aux allocations en cas de chômage;

Vu la Constitution, les articles 10 et 11, relatifs aux principes d'égalité, de non-discrimination et du droit à la sécurité sociale et à la dignité humaine;

Vu la Constitution, l'article 23, qui garantit le droit à la sécurité sociale et à la dignité humaine;

Vu la loi-programme du 18 juillet 2025, qui contient la réforme des allocations de chômage et d'insertion;

Vu la loi du 17 novembre 2025 modifiant la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale en ce qui concerne la compensation des CPAS suite à la limitation dans le temps des allocations de chômage;

Considérant que la limitation à 24 mois des allocations de chômage porte atteinte aux fondements de l'État social belge et au contrat de solidarité constitutif de la sécurité sociale;

Considérant que cette réforme aggraverait les inégalités et aura un impact disproportionné sur les populations les plus vulnérables, notamment à Bruxelles où les caractéristiques socioéconomiques rendent les personnes particulièrement exposées au chômage de longue durée, ainsi que sur les femmes;

Considérant que la loi-programme du 18 juillet 2025 entre en vigueur de manière progressive: la période transitoire

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende de versterking van de financiering van de OCMW's naar aanleiding van de hervorming van de werkloosheidsuitkeringen

De Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie,

Gelet op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, inzonderheid op de artikelen 23 en 25 die het recht op werk en sociale zekerheid waarborgen;

Gelet op het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, door België geratificeerd op 21 april 1983, de artikelen 6, 7 en 9, inzake het recht op werk en sociale zekerheid;

Gelet op het herzien Europees Sociaal Handvest, door België geratificeerd op 2 maart 2004, de artikelen 12 en 13, inzake het recht op sociale zekerheid en een uitkering in geval van werkloosheid;

Gelet op de Grondwet, de artikelen 10 en 11, betreffende de beginselen van gelijkheid, non-discriminatie en het recht op sociale zekerheid en menselijke waardigheid;

Gelet op de Grondwet, artikel 23, dat het recht op sociale zekerheid en menselijke waardigheid waarborgt;

Gelet op de programmawet van 18 juli 2025, die de hervorming van de werkloosheids- en inschakelingsuitkeringen bevat;

Gelet op de wet van 17 november 2025 houdende wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie voor wat betreft de compensatie van OCMW's naar aanleiding van de beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd;

Overwegende dat de beperking van de werkloosheidsuitkering tot 24 maanden de fundamentele van de Belgische welvaartsstaat en het solidariteitscontract van de sociale zekerheid aantast;

Overwegende dat die hervorming de ongelijkheid zal vergroten en zich disproportioneel zal laten voelen voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen, en dan vooral in Brussel waar veel inwoners door hun sociaal-economische situatie in langdurige werkloosheid belanden, maar dat zij ook vrouwen ongemeen hard zal treffen;

Overwegende dat de programmawet van 18 juli 2025 geleidelijk in werking treedt: de overgangperiode begint op

débute le 1er juillet 2025, les premières exclusions prennent effet le 1er janvier 2026 et la nouvelle réglementation s'applique pleinement à partir du 1er mars 2026;

Considérant que les premières exclusions programmées concernent environ 40.775 personnes en Région bruxelloise;

Considérant que le gouvernement fédéral a promis une enveloppe de 26 millions d'euros aux CPAS de toute la Belgique pour l'année 2025, en vue d'anticiper les premiers coûts de la réforme; or, en novembre 2025 (plus de quatre mois après cette promesse), aucune de ces ressources n'a été versée aux CPAS;

Considérant que le budget fédéral 2026, qui devrait budgétiser complètement les compensations promises pour la réforme, n'a toujours pas été approuvé par le Parlement fédéral;

Considérant que Bruxelles connaît une situation politique et financière particulièrement fragile depuis plusieurs mois, avec l'absence prolongée d'un gouvernement régional de plein exercice;

Considérant que Bruxelles est disproportionnellement touchée par la réforme en raison de ses caractéristiques socioéconomiques: les caractéristiques bruxelloises entraînent une surreprésentation régionale des chômeurs relevant des catégories «chefs de ménage» et «isolés», dont le risque de transfert vers le revenu d'intégration est plus élevé;

Considérant que le sous-financement structurel sur la législation dû à l'insuffisance des compensations fédérales sera transféré sur les finances locales, aggravant encore la fragilité budgétaire des communes;

Considérant l'impossibilité dans laquelle sont mis les CPAS de recruter du personnel pour faire face à l'afflux de demandes, en raison de l'absence de compensations;

Considérant que le délai légal de 30 jours pour répondre aux nouvelles demandes d'aide pourrait ne plus être respecté, ce qui exposerait les CPAS à des poursuites pour manquement à leurs obligations légales;

Considérant que la Fédération des CPAS demande explicitement le report de la réforme et dénonce «un sous-financement de ce transfert de charge» qui poussera «davantage de personnes en marge de la société»;

Considérant que le front commun syndical (FGTB, CSC, CGSLB) et les organisations de protection des droits humains ont introduit une requête en annulation devant la

1 juli 2025, de eerste uitsluitingen komen eraan op 1 januari 2026 en vanaf 1 maart 2026 zal de nieuwe regelgeving volledig van toepassing zijn;

Overwegende dat de eerste geplande uitsluitingen ongeveer 40.775 personen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zullen treffen;

Overwegende dat de federale regering voor 2025 een budget van 26 miljoen euro heeft toegezegd aan de OCMW's over heel België om de eerste kosten van de hervorming op te vangen, maar dat in november 2025 (meer dan vier maanden na die belofte) nog niets van die middelen aan de OCMW's werd overgemaakt;

Overwegende dat de federale begroting voor 2026, waarin de beloofde compensaties voor de hervorming volledig zouden moeten worden begroot, nog steeds niet door het federale parlement is goedgekeurd;

Overwegende dat Brussel zich nu al maandenlang in een bijzonder kwetsbare politieke en financiële situatie bevindt, met nog steeds geen volwaardige gewestregering;

Overwegende dat Brussel door zijn sociaal-economische kenmerken onevenredig zwaar wordt getroffen door de hervorming: ingevolge die kenmerken zijn gezinshoofden en alleenstaanden oververtegenwoordigd in de groep werklozen in het Brussels Gewest, categorieën die een groter risico lopen om door te stromen naar een leefloon;

Overwegende dat de structurele onderfinanciering tijdens deze regeerperiode door ontoereikende federale compensaties zal worden afgewenteld op de lokale financiën, waardoor de budgettaire kwetsbaarheid van de gemeenten verder zal toenemen;

Overwegende dat de OCMW's door het uitblijven van compenserende maatregelen geen personeel kunnen aanwerven om de toevloed aan aanvragen op te vangen;

Overwegende dat de wettelijke termijn van 30 dagen om te antwoorden op nieuwe bijstandsaanvragen mogelijk niet langer kan worden nageleefd, waardoor de OCMW's het risico lopen vervolgd te worden wegens het niet-nakomen van hun wettelijke verplichtingen;

Overwegende dat de Federatie van OCMW's uitdrukkelijk vraagt om de hervorming uit te stellen en stelt dat de onderfinanciering van de doorgeschoven lasten meer mensen naar de rand van de samenleving zal drijven;

Overwegende dat het gemeenschappelijk vakbondsfront (ABVV, ACV en ACLVB) en mensenrechtenorganisaties een verzoek tot nietigverklaring hebben ingediend bij het

Cour constitutionnelle, contestant le fond même de cette réforme;

Considérant que le Parlement bruxellois s'est engagé à défendre les droits sociaux et l'emploi de ses citoyens, ainsi qu'à soutenir les pouvoirs locaux dans leurs missions d'aide sociale;

Demande au Collège réuni d'intervenir d'urgence auprès du gouvernement fédéral pour lui demander:

- que le législateur fédéral modifie la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale, modifiée par la loi du 17 novembre 2025, de manière à aboutir à une réforme équitable du chômage:
- qui garantisse une durée de protection en allocations cohérente avec les standards européens et permettant une réinsertion réelle;
- qui finance intégralement les incidences budgétaires, sans transférer les coûts aux pouvoirs locaux;
- qui prévoit des dispositifs d'accompagnement crédibles et des mesures contraignantes envers les employeurs;
- qui respecte les principes constitutionnels de dignité humaine, d'égalité et de non-discrimination;
- subsidiairement, si la réforme du chômage devait être maintenue, que le législateur fédéral reporte l'entrée en vigueur de la réforme jusqu'au versement effectif de l'intégralité des compensations promises pour l'année 2025 et jusqu'à ce que l'autorité fédérale reçoive l'autorisation juridique de payer les compensations complémentaires à concurrence des montants annoncés;
- que le législateur fédéral garantisse un financement fédéral adéquat des compensations à destination des CPAS permettant le recrutement, la formation et la rétention d'un personnel suffisant, l'adaptation des infrastructures et le maintien de standards de qualité dans l'accompagnement social;
- que le législateur fédéral maintienne le droit à un revenu d'intégration sans limite de durée, préservant la dignité des personnes en situation de précarité économique.

Grondwettelijk Hof, waarbij zij de grondslag zelf van de hervorming betwisten;

Overwegende dat het Brussels Parlement zich ertoe heeft verbonden op te komen voor de sociale rechten en de tewerkstelling van zijn burgers, en de plaatselijke besturen te ondersteunen in hun opdrachten om sociale bijstand te verlenen;

Verzoekt het Verenigde College zich met spoed te richten tot de federale regering met de vraag om:

- de federale wetgever de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, gewijzigd bij de wet van 17 november 2025, om te zorgen voor een rechtvaardige hervorming van de werkloosheid die:
- dankzij een uitkering bescherming waarborgt gedurende een termijn die in overeenstemming is met de Europese normen en een daadwerkelijke herinschakeling mogelijk maakt;
- de budgettaire gevolgen die zij teweegbrengt, volledig dekt zonder de kosten door te schuiven naar de plaatselijke besturen;
- gepaard gaat met geloofwaardige flankerende maatregelen en bindende maatregelen voor de werkgevers;
- de grondwettelijke beginselen van menselijke waardigheid, gelijkheid en non-discriminatie respecteert;
- in bijkomende orde, de inwerkingtreding van de hervorming van de werkloosheid, indien die blijft zoals ze is, door de federale wetgever te laten uitstellen tot wanneer de voor 2025 beloofde compensaties daadwerkelijk volledig zijn uitbetaald en de federale overheid juridisch groen licht heeft gekregen om de aangekondigde bijkomende compensatiebedragen uit te keren;
- door de federale wetgever een toereikende federale financiering van de compensaties voor de OCMW's te doen waarborgen, waardoor ze genoeg personeel kunnen aanwerven, opleiden en aan boord houden, hun infrastructuur kunnen aanpassen en een kwaliteitsvolle sociale begeleiding kunnen blijven bieden;
- het recht op een leefloon zonder beperking in de tijd door de federale wetgever te laten behouden om de waardigheid van economisch kwetsbare personen te vrijwaren.